

BAKONYI KARSZTVÍZ

BAKONYKARSZT VÍZ- ÉS CSATORNAMŰ ZRT.

XXI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

A ZRT. LAPJA

2016. SZEPTEMBER

Szalagátvágással megnyílt a veszprémi Víziközmű Múzeum

Köszönet a közreműködő dolgozóknak

TARTALOM

Rendkívüli Közgyűlés	2
Szervezeti és személyi változások	2
120 éve a víziközmű szolgáltatásban	3
Gépházból, trafóházból kiállítóterem	5
Múzeum a Nagy Gépházban	5
Szakma-bemutató a trafóházban	6
A Bolgár Mihály emléktábla leleplezése	7
Elvarázsolt tárgyak a kertben	7
Köszönet a közösségi munkáért	9
120 év és Gördülő Fejlesztési Terv	10
Három évtized a vízműnél	11
IV. TEKERAKARSZT	12

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉS JÓVÁHAGYOTT MEGÁLLAPODÁS

A BAKONYKARSZT Zrt. 2014-2015. években már alvállalkozóként részt vett a 8. sz. főút I. építési ütemének kivitelezési munkálataiban, ahol is közműkiváltásokat végeztünk a Várpalotát elkerülő útszakasz megépítése érdekében. A II. ütem kivitelezési munkálatait megelőzően már közvetlenül Társaságunkat kereste meg a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (röviden NIF Zrt.), hogy a közműkiváltási munkálatokkal ismételtén Társaságunkat bízta meg. Az együttműködés értelmében a

Pétfürdői csomópontban a Várpalotát ellátó Bánta-pusztai NA400 ac, illetve Pétfürdőt ellátó 250-es acél ivóvízvezetéseket kell kiváltani ahhoz, hogy egy kétszintű útsomópont megépülhessen. A háromoldalú Megállapodás értelmében – melyet a NIF Zrt., mint építető, a BAKONYKARSZT Zrt. mint víziközmű-szolgáltató és Várpalota Város Önkormányzata, mint tulajdonos írt alá – a hatályba lépés feltételekhez kötött. Mivel a kivitelezés becsült értéke 611 millió 300 ezer forint, azért a tárgyban megkötendő Együttműködési Megállapodás hatályba lépéséhez – a Társaság Alapszabálya értelmében – a Társaság Közgyűlésének jóváhagyása szükséges. Mindezek okán rendkívüli Közgyűlés összehívása vált szükségessé. A rendkívüli Közgyűlést a Társaság 2016. szeptember 20-án tartotta a BAKONYKARSZT Zrt. Pápai úti Székházában. A Társaság döntéshozó testületének jelen lévő tagjai az együttműködési megállapodást egyhangú szavazással jóváhagyták.

Fazekas Csaba

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

A Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása 2016. július 1-én hatályba lépett. A változás következtében megszűntek továbbá az osztályvezető helyettes pozíciók. Ennek következtében az osztályvezetők helyettesítői – feladatkörükből adódóan – a csoportvezetők lesznek ezután.

Ennek megfelelően csoportvezetői kinevezést kapott a Műszaki Osztályon *Polt Zoltán* tárgyi eszköz és anyaggazdálkodási csoportvezető, *Fülöp Mihály* fejlesztési csoportvezető, az Üzemviteli Osztályon *Imreh György* ivóvíz szolgáltatási csoportvezető, *Vig Gábor* energetikai és irányítástechnikai csoportvezető, az Értékesítési Osztályon, *Fülöp Erzsébet* ügyfélszolgálati csoportvezető, *Lukács Judit* hátralékezelési csoportvezető. A hatályba lépéstől számítva a Pénzügyi és számviteli Osztályt *Gyórfy Viola*, míg az Értékesítési Osztályt *Imreh László* vezeti.

S. E.

SZAKMAI GYAKORLATI KÉPZÉS TÁRSASÁGUNKNÁL

BAKONYKARSZT Zrt. mindig sok figyelmet szentelt a szakmai utánpótlás fontosságára. Víz- csatorna és közműrendszer-szerelő, második szakmás képzésre jelentkező kollégáink a képzés első félévét sikeresen teljesítették. Az idén is sok diák jelentkezett összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésére Társaságunkhoz. Közülük tizenkét középiskolai tanulmányokat folytató tanulót fogadtunk, akik a zánkai Egy József Középiskola, Szakiskola és Kollégiumból és a Veszprémi Szakképzési Centrum Ipari Szakközépiskolájából érkeztek vegyész, környezetvédelem és vízgazdálkodás ágazati képzéshez szükséges munkahelyi tapasztalatok megszerzésére.

A nyár folyamán Társaságunknál teljesítette a gyakorlati képzést még három főiskolai, illetve egyetemi hallgató is.

Stadler Emese

MAVÍZ BIZOTTSÁGI TAGJAINK

A Magyar Víziközmű Szövetség (MaVíz) 2 évre választott bizottsági tagjainak mandátumai ez év derekán lejártak. Az idei tisztújításkor a szövetség tagszervezetei 4 évre delegálhattak tagokat az újonnan megalakuló bizottságokba a szövetséghez tartozó vízmű társaságok vezetői, munkatársai közül. A választásokon a bizottságok tagjai megválasztották az egyes grémiumok vezetőit, illetve az operatív vezetőség tagjait.

A BAKONYKARSZT Zrt.-től a Műszaki Bizottságba delegált *Radács Attilát* az elnöki tisztségre választottak meg, míg a Gazdasági Bizottságban alelnök *Fazekas Csaba*. Az Informatikai Bizottság tagja *Petrovai Péter*, míg a Laboratóriumi Bizottságé *Horváth Andrásné*, a Humánpolitikai Bizottságban pedig *Stadler Emese* operatív vezetőségi tagsági tiszteletet tölt be.

S. E.

120 ÉVE A VÍZIKÖZMŰ SZOLGÁLTATÁSBAN

Veszprém város vízművét 1896. október 1-jén helyezték üzembe. A többi között e jeles évforduló alkalmából rendezett ünnepséget Társaságunk, a BAKONYKARSZT Zrt. Az ünnepség keretében avatták fel a Víziközmű Múzeumot, valamint leleplezték Bolgár Mihály emléktábláját is.

Az ünnepség bevezető részében Porga Gyula, a megyei jogú város polgármestere köszöntötte a megjelenteket. A jubileumhoz kötődő rövid beszédében méltatta a víziközmű szolgáltató tevékenységét, és meglepetésként Pro Meritis-díjat adott át Kugler Gyula vezérigazgatónak. A díjjal azokat a személyeket tüntetik ki, akik tevékenységükkel Veszprém anyagi, szellemi és művészeti életét gazdagították. A kitüntetést követően a vezérigazgató tartott előadást a jubileumhoz kapcsolódóan.

A 120 éves jubileum alkalmat ad arra is, hogy a szélesebb közvélemény is megismertessük azzal, hogy Veszprém a víziközmű szolgáltatás kiépítésére és annak ápolására is méltán büszke lehet.

Ezzel a gondolattal kezdte jubileumi előadását Kugler Gyula vezérigazgató. A jeles események évfordulói és egy 20 évvel ezelőtti elképzelés, nevezetesen az, hogy a régi veszprémi vízmű gépházban alakítsunk ki múzeumot, ösztönzőleg hatottak ránk. Másfél évvel ezelőtt összeállítottuk az első projekt-tervet, melynek megvalósítását 2016 szeptember havára tűztük ki. A terv elemei közül elsőként a víziközmű múzeum létesítésére gondoltunk. Mivel az elmúlt 20 évben pályázati lehetőségek hiányában, a korábban már tanulmányterv szintjén kidolgozott elképzelést nem sikerült megvalósítani, ezért a közmű múzeumot közösségi munkával és közadakozással tartottuk csak kivitelezhetőnek. Terveinkben szerepelt még, hogy szakmatörténeti és helytörténeti igényességgel feldolgozzuk, és könyv formájában megjelentessük Veszprém és Veszprém megye 250 éves víziközműves múltját. Ehhez több, már megjelent kiadvány állt rendelkezésünkre, de igényt formáltunk a még meg nem kutatott, de levéltárakban fellelhető kor dokumentumok bemutatására is. Érdekeltek bennünket a települési döntések előkészítésével, a döntéshozatallal, a megvalósítással (tervezés – kivitelezés) és a működtetéssel kapcsolatos hiteles feljegyzések. Mindezeket túl terveinkben szerepelt Bolgár Mihály kegyesrendi piarista tanár munkásságának emléket állító tábla ismételt elhelyezése.

Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy terveinkhez támogatókat tudtunk találni, és sikerült megvalósítani, hangsúlyozta előadásának bevezető részében a vezérigazgató, aki megköszönte Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának és Porga Gyula

polgármesternek, mint a 120 éves vízmű gépház tulajdonosának, hogy partnerek voltak gépház felújításában és a jubileumi ünnepség megrendezésében. Köszönetet mondott a BAKONYKARSZT Zrt. tulajdonosainak, Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának, hogy végig támogatták az elképzelés megvalósítását. A Veszprémi Laczkó Dezső Múzeumnak, a Veszprém megyei Levéltárnak és az Esztergomi Duna Múzeumnak a szakmai támogatást, és a tárgyi emlékek rendelkezésre bocsátását köszönte meg. A köszönet hangján szólt arról a közel 60 szervezetről, vállalkozásról és magánemberről, akik anyagi támogatást, gyakorlati munkát, továbbá tárgyi emlékeket ajánlottak fel és bocsájtottak rendelkezésre. Végül, de nem utolsó sorban, köszönetet mondott az önzetlen közösségi munkájáért annak a közel 100 munkatársnak, akik szabadidejük egy részét áldozták a siker érdekében.

A továbbiakban képekkel és korabeli szöveges illusztrációkkal foglalta össze az elmúlt 250 év „vizes” eseményeit, Oberfrank Pál színház igazgató közreműködésével. Utalva arra, hogy a

Porga Gyula polgármester elismerő szavakkal köszöntötte a 120 éves vízművet

jubileumra megjelentetett könyv és a megvalósult múzeum egymásra épülve, egymást kiegészítve nyújt átfogó képet az elmúlt időszakról, mely Tumler Henrik munkásságával kezdődött két és fél évszázada.

Tumler György és fia Henrik munkásságának eredményeit követően Kugler Gyula vezérigazgató részleteiben is felelevenítette az első veszprémi vízmű keletkezésének előzményeit, Bolgár Mihály piarista paptanár tudományos munkáját, a városi vízszolgáltatás tervezését és megvalósítását, ami Veszprém város millenniumi „emlékműve” is volt egyben. Megemlékezett az első vízművesek nehézségekkel teli tevékenységéről, a kialakuló üzemeltetési kultúráról, a „vízművességre” jellemző családi, családon belüli „vízműves dolgozó” hagyományról, továbbá a szakmai elkötelezettségről, a múlt század első felében jellemző technikai, technológiai változásokról, a második világháborút követő másfél évtizedben a víziközmű üzemeltetésben is megélt zaklatottságról, aminek a BAKONYKARSZT Zrt. jogelődje, a megyei vállalat megalakítása vetett véget 1960-ban.

Szólt még az „új időszámítás”-ról, amely 1996. január 1-jén, a megyei vízmű szétválásával, a 122 alapító önkormányzat által létrehozott BAKONYKARSZT Részvénytársaság születésével kezdődött.

A vezérigazgató befejezésül utalt arra, hogy az elmúlt 20 év történéseit, sike-

reit és változásait az előadást megelőző, a Társaság tevékenységéről szóló kisfilm jól összefoglalta a jelenlévők számára. Külön felhívta a figyelmet arra, hogy az 1960. és 1996. közötti

intenzív fejlesztési, majd innovációs korszakra vonatkozóan az újonnan létesített múzeumban is láthatók „bizonyítékok”.

L. P.

Nagyon sokan megtisztelték részvételükkel a jubileumi rendezvényt

A „jubileumi projektben” végzett tevékenységéért A Bakonykarsztért érdemérmét három „külsős” – Póta László, Kovács Győző, Laki Pál – vehette át

Az ünnepi köszöntőt követően a Múzeum megnyitására vonult át a népes vendégsereg

GÉPHÁZBÓL, TRAFÓHÁZBÓL KIÁLLÍTÓTEREM

Az ünnepség a Kittenberger utcai Központi Gépház épületénél folytatódott. A 120 évvel ezelőtt épült, és az utóbbi másfél évben felújított gépházban rendezték be azt a víziközmű múzeumot, amit a jubileum alkalmával avattak fel, nyitottak meg. A hajdani gépház homlokzatán elhelyezett Bolgár Mihály emléktáblát is az ünnepség keretében leplezték le.

Az új létesítmények avatásánál szokásos szalagátvágást megelőzően a jubileumi rendezvény fővédnöke, Szabó Zsolt, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkára levélben köszöntötte a rendezvényt és résztvevőit. A levelet *Hatás Andrea* színművész olvasta fel. Ezt követően köszöntő beszédet mondott a rendezvény védnöke *dr. Szalóki Szilvia*, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal közszolgáltatásokért felelős elnök-helyettese, *Takács Szabolcs*, a Veszprém Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja és *Dr. Gelencsér András*, a Pannon Egyetem rektora.

A múzeumot és az emléktáblát *Takács István*, a Veszprémi Érsekség kancellárja, áldotta meg.

A szalagátvágást követően az ünneplő közönséget a Társaság vezető munkatársai ismertették meg a múzeum kiállítási anyagával.

MÚZEUM A NAGY GÉPHÁZBAN

Radács Attila műszaki igazgató tárlatvezetése a Nagy Gépházban

Veszprém város ivóvízellátásának, szennyvízelvezetésének és szennyvíztisztításának a történetét, valamint cégünk, a BAKONYKARSZT Zrt. és jogelődjeinek történetét mutatja be 10 színes tablón és néhány érdekes tárgyon keresztül a Nagy Gépházban berendezett kiállítás, melyet *Radács Attila* műszaki igazgató mutatott be a jubileumi ünnepség résztvevőinek.

A „tárlatvezető” idézett a kiállításnak helyet adó épület történetéből. A helyiségről, ahol 120 évvel ezelőtt 1896. október 1.-jén beindultak a gőzgépek által hajtott szivattyúk és megindult Veszprém városában a vezetékes vízellátás. Az épület, a Gépház – a vízmű szíve – mára már többszöri

átépítésen esett át, csak a főfalak az eredetiek. A helyiségben 1896-ban két gőzgép kezdte meg a működést, melyeket ajkai szénrel fűtöttek. A tartalékként még továbbra is működő gőzgépek mellé, 1913-ban szerelték be az első villamos energiával működő szivattyút. A gőzgépeket 40 évnnyi üzemeltetés után, 1936-ban leselejtezték, helyükre, a villamos üzemű gép mellé, egy 75 lóerős benzinmotorral hajtott turbószivattyút állítottak be. A kiállítási teremben jelenleg látható 4 gépalapot az 1960-as években építették meg. 1969-től üzemeltek a múzeumi tárggyá előlépett GANZ gyártmányú, villamos meghajtású, fekvő tengelyű szivattyúk.

A szigorodó vízminőségi feltételek, valamint a csatornázottság hiányából bekövetkező vízminőség romlás (Fejes-völgy – állatkert betelepülése és bővülése –, Kiskúti galéria, Lampert, Unger galériák, Sintér-kút) hatására új, védettebb vízbázisokat kellett keresni. Egyrészt emiatt, másrészt a korszerűbb, gazdaságosabban üzemeltethető bűvárszivattyúk elterjedése okán a Nagy Gépház szerepe is lecsökkent, 1991-ben kikerült az üzemeltetésből.

A kiállított tárgyak bemutatását a Tumler Henrik által készített, 1767-ben üzembe helyezett és mintegy 120 évig üzemelő vízemelő szerkezettel kezdte. A makett jól szemlélteti a dugattyús vízemelő szerkezetet, mely az Úrkúti vizet emelte fel a Püspöki palotába.

A Tumler-féle vízemelő szerkezetet mutatja be az a makett, melyet Póta László készített

Védett vitrin alatt kaptak helyet azok a tárgyak, melyek a vízellátás kezdeteit mutatják be. Így például az a szurkos fenyőcső 1827-ből, mely az 1813-ban eredetileg kőagyag csőből megépített vízvezetékét váltották ki, és amin keresztül vezették le az ivóvizet a mai Óváros térre, az egykori Ugró-kúthoz. De láthatók még itt mérnöki eszközök, egy korai vízmérő óra, tokos, ólomtömítéses cső metszete, középkori kőagyag csődarabok magyarországi ásításokból, hajlított ólomcső darab, melyhez hasonló

cső volt az a (nyomócső) haszoncső is, melyet Tumler Henrik fektetett le és a várba szállította az Urkút vizét 1767-től mintegy 120 éven keresztül.

Két vitrines irat tárolóban kaptak helyet azok a relikviák, melyek a vízművel kapcsolatos írásos emlékeket jelenítik meg, mint például Veszprémfajsz vízművének terveit tartalmazó egykori irat borító, a veszprémfajsi vízmű gépészeti egységeire vonatkozó eredeti árajánlat, valamint az ivóvízellátó és szennyvíz elvezető rendszerekhez

használt anyagok katalógusa az 1900-as évek elejéről és a veszprémi csatornahálózat tervéhez készült eredeti műszaki leírás 1903-ból.

A gépház falán elhelyezett táblókon pedig Tumler Henrik élete, Bolgár Mihály munkássága, Veszprém vízellátásának, szennyvízcsatornázásának története, a szolgáltatást végző szervezetek alakulása olvasható, számos korabeli fotóval illusztrálva.

Látványos, jelentős falfelületet beborító az a domborzati makett, mely a Veszprém Megyei Vízmű Vállalat központi diszpécser helyiségébe került felállításra az 1980-as évek végén. A folyamatirányítás kezdeti lépései – melyben Táraságunk jogelődje úttörő volt az országban – már ebben az időszakban felvetették azt, hogy a korszerű folyamat szabályzás nem a gépházaknál tartott 0-24 órás kezelő személyzettel, nem az üzemegységenkénti folyamatos diszpécser szolgálattal lesz korszerű, hanem a cégenként egy-két helyre koncentrált, on-line folyamatirányító rendszerekkel támogatott diszpécser központokkal.

SZAKMA-BEMUTATÓ A TRAFÓHÁZBAN

A tematikus kiállító teremben Soósné Harsányi Sarolta osztályvezető kalauzolta az érdeklődőket

Külön helyszínrre került a múzeum funkció és külön épületben, a korábbi trafóházban kapott helyet – az adottságokat kihasználva – a víziközmű szakmát tematikusan bemutató kiállítási anyag. A volt trafóház átalakításával több egymásba nyíló helyiségben helyez-

ték el a rendezők a tematikus kiállítást, ami a víziközmű-szolgáltatás területén használt berendezéseket és technológiákat mutatja be. A látogatók színes táblók segítségével ismerkedhettek meg a víziközmű szolgáltatás két fő ágazatával az ivóvízellátással és

a szennyvízelvezetéssel, -tisztítással. A „tárlatvezető” Soósné Harsányi Sarolta üzemviteli osztályvezető, az első balra nyíló teremben a vízellátással kapcsolatos táblókat és az ehhez kapcsolódó anyagokat mutatta be az érdeklődőknek. A másik teremben a szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás műszaki megoldásaival, míg külön helyiségben ismerkedhettek a látogatók a vízminőség ellenőrzés, a vízmérés és értékesítés, a folyamatirányítás eszközeivel, valamint a vízi ökoszisztémával, a víz körforgásával.

A trafóházi kiállítás negyedik termében pedig a BAKONYKARSZT Zrt. üzemegységeinek bemutatkozása látható egy-egy táblón, kiemelve minden területen a legnagyobb, legjelentősebb beruházásokat.

ELVARÁZSOLT TÁRGYAK A KERTBEN

Veszprém város iparszerű vízellátásának létesítményét, a Központi Gépházat a Veszprémi-Séd vízfolyás partjára, egy festői völgybe telepítették eleink. Nagy valószínűséggel nem a környezet esztétikuma határozta meg a géptár elhelyezését, hanem a vízbeszerzés lehetőségei. A gépház, vagy géptár a vízellátó rendszerben központi helyet foglal el ezen a racionálisan kiszámított helyen, ami a létesítések nem túl messze helyezkedett el a vízbázisoktól, viszont a vizet szennyező kibocsátásoktól kellő távolságban volt.

Somodi Ferenc, a Veszprémi Üzemelnökség vezetője a gépház-trafóház épületegyüttes régi udvarából újjavarázsolt „múzeumkert” bemutatását kezdte ezzel a gondolattal. A Társaság dolgozóinak szabadidőt nem kímélő közösségi munkája nyomán kialakított kertben is elhelyeztek néhány muzeális értékű tárgyat, amelyek az ugyancsak a vízszolgáltatásban használt régi csőelemekből kialakított ülő, pihenő alkalmatosságokkal, a most is működő, de idejétmúlt meteorológiai állomással együtt a múzeum szerves részének tekinthetők.

A megszüpült kert, a múzeumlátogatásban esetleg megfáradt látogatóknak nyújt pihenési lehetőséget, de kialakítása okán akár piknikezésre is kiválóan alkalmas. A kertben elhelyezett tárgyakat Stégerne Széplaki Nóra festőművész „varázsolta” a gyermekek számára különösen figyelemre méltóvá. Az esztétikai élményt nyújtó, ugyanakkor a gyakorlatban is

jól használható ülőkék például az ivóvíz ellátásban ma is funkciót betöltő, de valamilyen műszaki hiányosság, hiba miatt már nem használt szerelvényekből készültek. A többi hangsúlyosan kifestett szerelvények között a látogatók felfedezhetnek régi búvárszivattyút, klasszikus kútszivattyú berendezést, ejektoros közkifolyót, tolózárakat, valamint régi és díszes kivitelű tűzcsapokat.

A BOLGÁR MIHÁLY EMLÉKTÁBLA LELEPLEZÉSE

A gépházból múzeummá vált épület homlokzatán elhelyezett emléktábla leleplezése előtt Kovács Győző helytörténész szólt az ünneplő közönségnek Bolgár Mihályról és az emléket megőrkítő első, „eredeti” emléktábláról.

Veszprém lakói hosszú ideig őrizték az önzetlenül, a közért fáradozó paptanár, Bolgár Mihály emlékét. Ennek első megnyilvánulása volt, hogy a vízmű elkészülte után a városi képviselőtestület 1897. június 9-én határozatban emlékezett meg Bolgár Mihály érdemeiről, kinek előleges szakmunkája, a vízvezeték forrásainak tanulmányozása és elemzése tette lehetővé, hogy a vízvezeték rövid idő alatt elkészülhetett. A tanács határozatát jegyzőkönyvbe iktatva, a nagynevű tanár úr érdemeit megőrkítette.

Volt diákjai – érettségi találkozóikon – soha nem feledkeztek meg Bolgár Mihályról. Gyászmisét mondtak lelki üdvéért, sírjára koszorút helyeztek. Halálának 10. évfordulójára a megemlékezést, sírjának megkoszorúzását két volt tanítványa, dr. Benkő Károly ügyvéd és dr. Kletzár Miksa árvaszéki ülnök szervezte meg. →

Múltak az évek, de Bolgár Mihály emléke nem halványult, egykori diákjai rendre felkeresték sírját, a veszprémiek, mint a vízvezeték „megálmodóját, tervezőjét” emlegették. Volt tanártársa, Tölcséry Ferenc 1917-ben beadványban kérte a városi képviselőtestületet, hogy városunk egyik utcáját, talán a Gépház-utcát Bolgár korszakos alkotása iránt érzett kegyeletből, Bolgár Mihály-utcának nevezzék el.

A beadványt a képviselő testület 1917. március 28-án tárgyalta, és úgy határozott, hogy az akkori Kerekes-kút utcának nevezett utcát Bolgár Mihály utcának nevezi el. Azt a kérelmet, hogy a Gépház utca neveztesse el Bolgár Mihály utcának, a v. tanács azért nem tehette magáévá, mert ezen néhány házból álló utcának elnevezése nincs arányban néhai Bolgár Mihály érdemeivel. – olvasható az indoklásban. „E tétivel Veszprém város gyönyörű példát mutatott az utókornak azok megbecsülésében, akik századokra szóló értékes munkát végeztek!”

A munka századokra szól, de Veszprém város valamikori lelkes Tanácsa és képviselőtestülete a felszabadulásnak nevezett szovjet megszállás után alaposan megváltozott. „Az 1949-es választások után hatalomra került új városi vezetésnek szemet szúrt a múlt kiemelkedő egyes személyiségeinek nevét őrző utcanevek. 1950. április 4-én megváltoztatták ezeket az elnevezéseket. Többek között Bolgár Mihálytól is elvették a veszprémiek hálijának e csekély jelét. – Így lett a néhai Kerekeskút-, majd Bolgár Mihály utcából Csaplár János utca.

Először 1924 októberében került szóba, Hajagos Imre és társai indítványa kapcsán, hogy a vízvezetési gépház falába helyezzen el a város egy Bolgár Mihály munkásságát megörökítő emléktáblát. Az indítványt a tanács lelkesen elfogadta, de a megvalósítás elmaradt.

Hét évvel később, 1931. október 11-én Bokrossy Jenő városi műszaki tanácsnok, a Veszprémi Piarista Diákszövetség közgyűlésén emlékezett meg Bolgár Mihályról, méltatva azt a tevékenységet,

amit nevelőként, a felnőttek oktatójaként és a vízvezetési mű kiépítéséért végzett. Ahogy fogalmaz: „Nyilvánvaló bizonyosságául szolgál a Bolgár Mihály iránt kifejezett közrészvétel annak, hogy nemcsak hős hadvezérek, nemcsak nemes lelkű egyházfők, hanem egyszerű, szegény pedagógusok is rászolgálhatnak arra közbecsülésre, mely a híven teljesített kötelesség kincset érő jutalma szokott lenni.

Ez mind egy gyönyörű virág abból a koszorúból, mellyel köteles kegyeletét róttá le a város minden rendűrangú polgára a nagy halott iránt, aki mindannyiunk példaképeként kell, hogy lebegjen szemünk előtt.

De a koszorúból még egy virág hiányzik s én most ennek pótlására teszek indítványt. Mély tisztelettel javasolom, hogy a Veszprémi Piarista Diákszövetség Bolgár Mihály emléke iránti kegyelete jeléül helyezzen el egy egyszerű emléktáblát a városi vízmű gépházának falára. Nem díszes, költséges márványtáblát, hanem egyszerűt, mert maga Bolgár Mihály is egyszerű volt s ennek dacára mérhetetlenül értékes. Ez a mai viszonyoknak is megfelelő egyszerű tábla is hirdetni fogja az ő hervadhatatlan érdemeit s a hálás utókor kegyeletét.

Avval a hő fohással zárom soraimat, hogy a Mindenható sok hozzá hasonló

férfiúval áldja meg szegény hazánkat és városunkat, s ha ez a fohászom meghallgatásra talál, akkor a jövő nem lesz oly sötét és reménytelen, mint amilyenek most látjuk.” – eddig az idézet.

Az emléktáblát 1932. október 9-én leplezték le a vízmű gépházánál, ahol Bokrossy Jenő emlékezett meg nevezett érdemeiről s dr. Berky Miklós polgármester vette át az emlékművet [a kor szokásai szerint „örök időig” szóló megőrzésre].

Most, amikor a második világháború végén elpusztult emléktáblát – kiegészítve Bolgár Mihály képmásával – a BAKONYKARSZT Zrt. jóvoltából, ismét elhelyezhettük és felavathatjuk, idézzük fel a pályatárs Tölcséry Ferenc gondolatait:

„Nem kívánok hivatkozni tanári érdemeire, amelyekkel szépszámu tanítványainak szívében tiszteletteljes helyet biztosított magának, hanem a közjóra irányított arra a sok fáradtsággal járó ernyedetlen munkára, amelyet akkor tanúsított, amikor a városunk körül fekvő vízerek és források felkutatása és ezek hálózatának elkészítése, megalkotása által, városunkat örök időkre kitűnő ivóvízzel látván el, századokra szólólag állított elévülhetetlen emléket azoknak a lelkében, akik az égető szomjúság enyhítésére bármikor is pohárhoz nyúlnak.”

K. Gy.

Az emléktáblát Imre Frigyesné a Veszprémi Piarista Öregdiákok Baráti Körének elnöke és Kugler Gyula vezérigazgató leplezte le

KÖSZÖNET A KÖZÖSSÉGI MUNKÁÉRT

A jubileumi ünnepséget követő napon a Társaság vezetői meghívták a múzeumba azokat a vízműves dolgozókat, aki az elmúlt másfél évben részt vállaltak a felújítási munkálatokból. Kugler Gyula vezérigazgató köszönte meg a közösségi munkát, melynek nyomán megvalósult az a két évtizedes álom, amit a víziközmű múzeum létesítése jelentett ez ideig.

A meghívottak, akik Veszprém város ivóvízellátásának 120 éves jubileumi ünnepségének megrendezésében önzetlen segítséget nyújtottak, illetve áldozatos munkájukkal támogatták a BKONYKARSZT Zrt.-t, emléklapot vehettek át.

A „házi” ünnepség résztvevői szakavatott kalauzolás segítségével ismerkedtek a Víziközmű Múzeumban található látnivalókkal. Az ünnepség szervezői lehetőséget teremtettek arra is, hogy a kellemes vendéglátást követően, ellátogathassanak a nemrég megújult, kibővített veszprémi állatkertbe is.

L. P.

A Víziközmű Múzeum létrejöttét munkájukkal támogatták

Antal Anna	ifj. Bauer Béla	Réfi Ferenc
Auerbach János	Imreh György	Renkó Ádám
Auerbach Rita	Imreh László	Renkó Péter
Balázs Árpád	Kárász Norbert	Rieger Anita
Bálint Mihály	Kelemen Dániel	Rieger Ottó
Bériné Pataki Zsuzsanna	Kelemen György	Schenek Tibor
Blaskó István	Kertész Lajos	Seliga Márton
Bognár Gyula	Kölonics György	Somodi Ferenc
Bolla Ferenc	Kósa Károly	Somodiné Kaliczka Csilla
Bovánovics Miklós	Kovács Anita	Soósne Harsányi Sarolta
Buzás Mónika	Kovács Gyula	Stadler Emese
Cseh Melinda	Kovács Péter	Szabó Attila
Csőbör Károly	Kugler Gyula	Szabó Krisztián
Doma Attila	Kukoda Judit	Szabó Sándor
Elek Imre	Lujber Gábor	Szabó-Csuka Dóra
Falmann Lajos	Lukács Judit	Szerencsi László
Farsang Attila	Makai Ferenc	Szumlai Péter
Fazekas Csaba	Makay Szilárd	Szöke Tibor
Ferenczy Béla	Nagy Attila	Thurzóné Gálfi Erika
Ferenczy Sándor	Nagy Csaba	Tippán Béla
Fenyőné Pintér Mónika	Nagy Tiborné	Tóth Györgyi
File Lilla	Nánai János	Tóth Péter
dr. Fusz Eszter	Patona Bálint	Üveges Dániel
Fülöp Mihály	Petrásné Parragh Györgyi	Vaczko György
Györffy Viola	Petres Attila	Vágenhoffer László
Gyurán Erzsébet	Petres Gyula	Vajda Ivett
Hajgató Sándor	Petres Tamás	Vargané Husvéth Éva
Holics János	Petrovai Péter	Víg Gábor
Horváth András	Polt Zoltán	Volf Balázs
Horváth Andrásné	Pongrácz Zsófia	Zöld Sándor
Horváth Károly	Punk Zoltán	Zsebeházi Egon
Horváth László	Radács Attila	Zsebeházi Tibor
Hubai Béla	Ráki Erika	
Huszárné Scholtz Éva		

120 ÉV ÉS GÖRDÜLŐ FEJLESZTÉSI TERV

AZ I. FÉLÉVI FEJLESZTÉSI FELADATOKRÓL

A 2016. év a fejlesztések tekintetében is a veszprémi vízszolgáltatás 120. évfordulós ünnepe jegyében telt. Ennek megfelelően folytatódott a 2015. évben megkezdett „Központi gépház” átalakítása. Az évforduló tiszteletére az ÉDÁSZ medence, vagy régi nevén a Szolgálati medence felújítását is megkezdjük, hogy az eredeti 120 éves létesítményeket méltón őrizhessük meg az utókornak. De az ünnepség előkészítése mellett a 2016. évre vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv feladatait is végre kellett hajtani.

Így Veszprém városában két nagytérőjű NA300 vízvezeték bélelési feladatait is elvégeztük az Ibolya utcában, illetve a Brusznai Árpád utcában. Utóbbi a belváros közelében különleges felkészülést igényelt az üzemmnökség részéről, mert a vízvezetékünk Veszprém város főközlekedési útvonala alá esik.

Az ÉDÁSZ medencével együtt további két, a veszprémi vízellátásban fontos szerepet betöltő medence építészeti felújítását végeztük el a nyár folyamán. Ugyanakkor a vízvezeték rekonstrukciós feladatok a Veszprémi Üzemmnökség területén szinte kivétel nélkül az őszi hónapokra tolódtak, torlódtak. Ezek az őszi kivitelezések mind szennyvízcsatornát, mind ivóvízvezetéseket érintenek, megközelítőleg 5 km hosszúságban.

Nagyvázsonyi Üzemvezetőségünk a tavasz megérkezéével Szentantalfán, a Templom utcai ivóvízvezeték rekonstrukcióját végezte el, mint első fecske az ivóvízvezeték rekonstrukciók esetében. A második fecskét a Várpalotai Üzemmnökség képviselte a várpalotai Damjanich utcai ivóvízvezeték rekonstrukciójával. Zircen a Kossuth utcai rekonstrukció rohamléptekkel, a 82. számú főút aszfalt burkolatának felújítása előtt egy lépéssel haladt, miáltal a vízvezeték felújítással éppen csak sikerült megelőzni az útfelújítást.

A tervezett rekonstrukciós feladatokhoz szükséges első vízjogi létesítési engedélyek kiadásával Ajkán a Diófa utca, illetve Devecserben a Deák Ferenc utca ivóvízvezeték rekonstrukciója is megindulhatott a nyár folyamán. Ugyanígy a nyár folyamán készült Hajmáskéren az Ady Endre utca ivóvízvezeték rekonstrukció, s összesen tudja elvégezni az Ajkai Üzemmnökség Ajkán az Akácós utcai ivóvízvezeték rekonstrukciót.

A második félévre így továbbra sem fog unatkozni egyetlen üzemegységünk sem.

Renkó Ádám

HÁROM ÉVTIZED A VÍZMŰNÉL A REJTETT HIBÁKTÓL A FOGYASZTÓI KAPCSOLATOKIG

A vízműhöz 1985. július elsején került. Kauker Ferenc vezető diszpécser tanította be a diszpécser szolgálat rejtelmeibe. Körbejárták a veszprémi gépházákat, kutakat, medencéket.

– Veszprémi lévén elég jó helyismerettel rendelkeztem, de Ferit is meglepte, amikor a Kádártai Galériás forrásfoglalás bemutatásakor azt mondtam, hogy a terület kiépítésénél még én is kubikoltam, mint építőtáboros Lovassy-s diák, – emlékszik vissza vízműves pályafutásának elejére Imreh László.

Hamar a mély vízbe dobták. Az akkor még gépkezelők által vezérelt szivattyúk indítását, leállítását telefonon rendelték el a diszpécsernek. Televízió képernyőn látták az aktuális üzemi állapotokat, a VM rendszereknek köszönhetően.

– Veszprémben a napi víztermelés a nyári napokban meghaladta a 31.000 m³-t. Éjszakánként tele kellett tölteni a tározó medencéket. Az akkoriban beüzemelt Cholnoky lakótelepi víztorony az egyik éjszaka a folyamatos töltés ellenére nem akart megtelni. Hajnalban egy volt vízműves, Korinek Attila hívott telefonon, hogy leállíthatom a töltést, mert a Puskin utcai záportározóban, ahová a túlfolyó vezetett, már 20 cm-es víz áll. Ennyire bízhattunk akkor az elektronikában. A vidéki üzemegységekkel, a túlterhelt telefonhálózat miatt, VICSÁV-on (URH rádió kapcsolat) keresztül tartottuk a kapcsolatot. Ez a berendezés csak egyirányú adatforgalmat engedélyezett, ami legfeljebb amiatt volt kedvező, hogy nem tudtunk a másik szavába belevágni.

– Különös emlékem a Berhidai földrendés, melynek idején éppen szolgálatban voltam. Az egyik gépkezelő a termelési adatokat diktálta be telefonon, amikor elkezdett mozogni az épület. Mindenki az udvarra szaladt, és a kazánház kéményét figyelték, hogy ledől-e. Szerencsére állva maradt. Én meg csak telefonáltam to-

vább és csak később eszméltem, hogy ez egy jó kis földrendés volt.

Később ennek köszönhette munkakörének megváltozását. Sok, rejtett csőtörés keletkezett a földrendés miatt. Megnövekedett a hálózati veszteség, A rejtett hibák felderítésére a következő év tavaszán egy SEVERIN hálózatvizsgáló berendezést vásárolt a vállalat. Ezt az Automatika Üzem dolgozói egy vadonatúj ZSUK furgonba építették be. Ennek a berendezésnek lett a gazdája Imreh László.

– A tervezett központi diszpécser szolgálati munkakör ellátására felvett munkavállalók közül választhattam társat magam mellé. Szabó Sándor, azóta is hálózatvizsgáló. A ZSUK csúnya szürke színe nem illett a drága, nagy tudású berendezéshez, ezért a gépjármű javító műhelyünkben fehérre festették. A rajta levő antennákkal olyan volt, mint egy csiga. Egyszer Nagyvázsonyból hazafelé jövet katonai harci helikopterek mélyrepülésben ellenőriztek bennünket, hogy mit keres egy ilyen, öt antennás gépkocsi a katonai gyakorlótér közelében.

A hálózatvizsgáló korrelátor tovább bírta, mint a ZSUK, amin három év alatt két motort és 4 karburátort kellett cserélni. Aztán kaptunk egy új BARKAS-t. Ebbe már mi építettük át a korrelátort. Aztán a BARKAS-t követte egy NISSAN, amibe már egy új korrelátor került.

– Amire büszke vagyok, hogy Szabó Sándorral Veszprémben két olyan rejtett csőtörést is találtunk, és mértünk be, ami napi több ezer m³ vizet is elvitt úgy, hogy a felszínen nem volt látható nyoma. A szám döbbenetes. Az egyik csőtörés a Haszkovó úton, a fűtőmű előtt a 450 mm-es fővezetéken volt. Egy tenyérnyi darab hiányzott az acsóból. A másik az aluljáró mellett a bélésűcsőhöz hozzáhegesztett 300 mm-es acél vezetéken keletkezett. Ennek a javítása, helyreállítása mintegy 2 millió forintba került, akkoriban.

A hálózatvizsgálattól Szekeres József Veszprémi Üzemtechnológus vezető „térítette el”, mivel rábízta a vízóraolvasók és díjbeszedők irányítását. Az ajánlata akkor igen kecsegtető volt: „kapsz egy gépkocsit, egy sofőrt, egy titkárnőt és egy számítógépet”, hozzá kell tenni 1990-et írtak akkor.

– Először azt hittem, hogy a hálózatvizsgáló mellett el tudom látni az irányítási és ellenőrzési feladatokat is, de be kellett látnom, hogy az ügyfélszolgálati teendőkkkel is megtoldott munkakör teljes embert kíván. A fogyasztói csoport az 1996-ban megalakult értékesítési osztály keretében működött. Azóta ezen a területen dolgozom, 2001-től osztályvezető helyettesi munkakörben, az utóbbi időben, pontosabban az év közepétől az értékesítési osztály vezetőjeként. Még egy rövid ideig, merthogy a jövő évet már, mint nyugdíjas élem meg.

Több mint három évtized után megy „pihenőre” a vízműtől. Az Imreh név azonban „aktív marad” a Társaságnál, hiszen három fia közül az egyik, György az Üzemviteli Osztályon az ivóvíz szolgáltatási csoport vezetője.

IV. TEKERAKARSZT ISMÉT A BALATON PARTON

Megtekertük ismét. 24 bringa, 75 km, jó hangulat, ragyogó idő. Az idei bringatúrát is hasonló jókedv jellemezte, ahogy az eddigieket. Július 23-án, szombaton reggel a kicsit akadózós vonatra szállás után Szigliget – Badacsonytördemic vasútállomást „vettük be”, ahonnan a túra indult.

A terveknek megfelelően több, rövidebb frissítő pontot és egy nagyobb, fürdéssel egybekötött pihenőt közbeiktatva, veszteségek nélkül tekerünk vissza Alsóörsig. Remekül éreztük magunkat, jövőre újra vesszük az akadályt!

K. M.

ÜDÜLÉSI SZEZONZÁRÁS ZALAKAROSON

Az idei évben 2016. augusztus 29-én zárult az üdülési szezon a Társaság zalakarosi üdülőjében. Az üdülési igények erős csökkenése miatt rövidül az üdülési szezon. Míg a 2012. évi szezon 16 hetes volt, a 2015. évi már tízre, idén pedig 8 hétre rövidült. Az üdülőt nagy részben Társaságunk nyugdíjasai vették igénybe. A „negatív változást” a SZÉP kártya bevezetése okozta, hiszen ez a juttatás lehetőséget biztosít az ország bármely részén szálláshely foglalására, a legkülönbözőbb igények figyelembe vételével. A csereüdülési lehetőségeink is egyre szűkülnek, mivel nem tudunk vonzó „cserezállást” felajánlani. Sajnos már előfordult több esetben, hogy a cserepartner megérkezéskor visszafordult vagy másik szálláshelyet keresett Zalakaroson. A jelenlegi helyzet megváltoztatására a közeljövőben nincs sok esély. Köszönjük azon kollégák munkáját, akik ebben a nem túl rózsás helyzetben is használhatóvá tették az üdülőt!

S. E.

HUMÁN HÍRMORZSÁK

Új munkavállalók

Torma Gergő csatornatisztító betanított munkás (Ajakai Üzem-mérnökség), *Kovács Zoltánné* takarítónő (Zirci Üzem-mérnökség), *Timmer Márton* vízmérő szűkítő (Értékesítési Osztály), *Somodiné Kaliczka Csilla Katalin* engedélyezési előadó (Üzemviteli Osztály)

Munkaviszonyuk megszűnt

Kovács Szimonetta Györgyi takarítónő (Zirci Üzem-mérnökség),

Antal Anna számviteli előadó (Pénzügyi és Számviteli Osztály)

Nyugdíjba vonultak

Nemes György csatornaüzemi és szennyvíztisztító-telepi gépkezelő (Ajakai Üzem-mérnökség)

Falmann Lajos segédmunkás (Veszprémi Üzem-mérnökség)

Molnárné Erdősi Mária Valéria vegyész laboráns (Központi Laboratórium)

Gratulálunk

Kelemen Dánielék Janka (2016.07.02) nevű kislányuk, *Tóthné Regénye Zsuzsannaék* Olivér (2016.07.24) nevű kisfiúk valamint, *Nagy Nikolették* Szofi (2016.07.25) nevű kislányuk születéséhez

Búcsúznak:

Ádám Mihály (Ajakai Üzem-mérnökség), *Vida Imréné* (Központ), *Srágli Tibor* (Ajakai Üzem-mérnökség) nyugdíjasoktól.